

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104811 - DIRECCIÓ DE FOTOGRAFIA

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Optativa
- Curs: Quart
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 10
- Professorat:
 - Rafael Suárez Gómez <rsuarezg@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Castellà

La majoria de lectures són en anglès.

Presentació de l'assignatura

Direcció de fotografia i Cinematografia digital és una assignatura dedicada a introduir els conceptes fonamentals en relació a aquest aspecte clau de l'univers cinematogràfic i audiovisual, aprofundir en coneixements sobre il·luminació i càmera, així com a valorar els aspectes tècnics i estètics de qualsevol obra audiovisual.

Aquesta assignatura es relaciona amb els continguts del grau relacionats amb la imatge videogràfica i cinematogràfica.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components
- E7_Postproduir vídeo utilitzant les eines bàsiques pròpies dels programes d'edició audiovisual (titulació, retoc de color i exposició, velocitats, màscares...) i com insertar-les en el procés de muntatge afegint efectes digitals
- E8_Dissenyar les necessitats d'il·luminació d'un espai en funció de les seves característiques i de l'objectiu final del producte a gravar, fotografia o vídeo
- E10_Aplicar processos, mètodes i tècniques per a desenvolupar la creativitat i la innovació en la realització audiovisual, en el desenvolupament multimèdia i en la programació de videojocs
- E14_Adquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, així com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi
- E15_Dimensionar i gestionar recursos humans, tècnics i econòmics necessaris pel desenvolupament d'un projecte audiovisual o multimèdia optimitzant temps, costos i qualitat

Bàsiques i Generals

- G1_ Que els estudiants hagin demostrar tenir i comprendre coneixements en la seva àrea d'estudi que parteixin de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, amb el suport de llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- G2_ Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- G3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic
- G4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat
- G5_ Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors, amb un alt grau d'autonomia

Transversal

- T2_ Que els estudiants tinguin capacitat per treballar com a membres d'un equip interdisciplinari ja sigui com a un membre més, o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles

No definides

Continguts

Continguts Grup Gran (6 hores a la setmana)

T1. Direcció de fotografia cinematogràfica

En aquest contingut es treballa la posició del director de fotografia dins de la indústria audiovisual, les fonts de llum que es poden utilitzar, així com els accessoris de càmera.

- 1.1. Components del departament
- 1.2. Fonts d'il·luminació
- 1.3. Càmera: accessoris, suports i filtres

T2. Treballar la llum

En aquest contingut es treballen els conceptes fonamentals per a treballar la llum en una producció audiovisual.

- 2.1. Direcció, Contrast, Textura, Color, Continuitat.
- 2.2. Composició

T3. Formació i control de la imatge

En aquest contingut es treballen els conceptes fonamentals en l'àmbit tècnic per a controlar la correcta captació d'una imatge audiovisual.

- 3.1. Paràmetres fonamentals de grabació
- 3.2. L'òptica: conceptes òptics i tipologia. Proves tècniques i estètiques
- 3.3. Exposició de la imatge

T4. Fotoquímic i Digital

En aquest contingut es treballen les característiques més destacades dels dos formats principals per a captar una imatge cinematogràfica.

- 4.1. La imatge fotoquímica
- 4.2. La imatge digital

T5. Preproducció del director de fotografia

En aquest contingut es treballen els elements bàsics per a realitzar la preproducció dins d'un producte audiovisual com a director de fotografia.

- 5.1. Agenda de preproducció
- 5.2. Localitzar
- 5.3. Proves de càmera
- 5.4. Esquemes d'il·luminació

T6. Estils d'il·luminació cinematogràfica

En aquest contingut es treballa i analitza la il·luminació cinematogràfica en diferents èpoques a partir de presentacions orals dels estudiants.

6.1. Il·luminació primitiva: de la llum natural a la llum teatralitzada

6.2. Il·luminació expressionista i la seva influència

6.3. Il·luminació clàssica o de les regles

6.4. Il·luminació moderna europea i la seva influència

6.5. Il·luminació actual

6.6. Directores de fotografia

Continguts Grup Petit (4 hores a la setmana)

- Elements bàsics: material d'il·luminació
- Proves de càmera
- Exterior Dia
- Fotografia i pintura
- Sensacions
- Continuïtat en interiors
- Publicitat
- Exterior nit
- Estils d'il·luminació cinematogràfica
- Examen pràctic: referents cinematogràfics

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 12 - Consum i producció responsables
- 05 - Igualtat de gènere
- 08 - Treball digne i creixement econòmic
- 04 - Educació de qualitat

Activitats i Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura és continuada i es basa en treballs pràctics i teòrics:

- Treballs teòrics —activitats dirigides, presentacions orals, lectures i visionats—: 25%
- Treballs pràctics —pràctiques de direcció de fotografia i cinematografia digital—: 37,5%
- Examen final pràctic: 12,5%
- Examen final teòric: 25%

Normes d'avaluació

L'assignatura avalua els coneixements teòrics i pràctics amb el mateix percentatge, atès el caràcter de la matèria. En aquest sentit, per calcular la mitjana es tindran en compte tant la part considerada teòrica —treballs teòrics i memòria de la pràctica final— com la part pràctica —treballs pràctics i resultat de la pràctica final—. Cal obtenir una nota mínima de 5 en cadascuna de les parts per poder calcular la nota mitjana final.

Més enllà d'aquests dos grans blocs, cal tenir en compte el següent:

- Cap nota inferior a 5 farà mitjana. En el cas de l'examen final, tant teòric com pràctic, cal obtenir una nota mínima de 5 perquè la qualificació pugui fer mitjana i es pugui aplicar la ponderació corresponent.
- Cal assistir, com a mínim, al 80% de les sessions pràctiques perquè els lliuraments relacionats amb la part pràctica de l'assignatura puguin fer mitjana.
-

No s'admetrà cap treball lliurat fora de termini.

- Les faltes ortogràfiques i gramaticals, així com els errors de maquetació, restaran punts de la qualificació i poden arribar a comportar el suspens d'un treball. Més de 15 faltes d'ortografia comportaran el suspens.
- La part pràctica de l'assignatura no es pot recuperar. Si la seva nota mitjana és inferior a 5, l'assignatura quedarà suspesa.
- La recuperació de la part teòrica consistirà en un examen. Només una nota igual o superior a 5 permetrà que aquesta part faci mitjana amb la nota obtinguda en les pràctiques, sempre que la nota de la part pràctica també sigui igual o superior a 5.
- La participació activa a classe es considera imprescindible i es tindrà en compte en la nota final de l'assignatura.
- La identificació de plagi es considera una circumstància greu que pot comportar una qualificació de suspens en una activitat. En cas de detecció de plagi, s'informarà la coordinació del grau per tal que es puguin prendre les mesures disciplinàries corresponents.
- Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

Bibliografia i Recursos

- AAVV (2004). American Cinematographer Manual. Hollywood, CA (USA): The ASC Press.
- Alekan, Henri (1980). Des lumières et des ombres. Paris: La Cinemateque Française.
- Almendros, Néstor (1993). Días de una cámara. Barcelona: Seix Barral.
- Alton, John (2013). Painting with light. Berkeley, CA: University of California Press.
- Ballinger, Alex (2004). Nuevos directores de fotografía. Madrid: Ocho y Medio.
- Carrasco, Jorge (2010). Cine y televisión digital: manual técnico. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.
- Ettegui, Peter (1999). Directores de fotografía. Barcelona: Océano.
- Landau, David (2014). Lighting for cinematography. Oxford: Bloomsbury Academic.
- Roselló, Emilio y Cortés-Selva, Laura (Coordinadores) (2021). Cromo filia: Historia(s) del color en el cine. Madrid: McGraw Hill.
- Samuelson, David (1998). El manual técnico del cine. Andoain: Escuela de Cine y Vídeo.
- Brown, Blain (2016). Cinematography: theory and practice. Oxford: Focal Press (3rd Ed.).
- Schaefer, Dennis (2005). Maestros de la luz. Madrid: Plot.
- Stump, David (2014). Digital Cinematography. Londres: Focal Press.